

سخن سردبیر

کشاورزی در کشور ما با توجه به وضعیت جغرافیایی و بروز تغییرات جهانی اقلیمی و آب و هوایی، با مشکلات متعددی از قبیل کم‌آبی و شوری روبرو است. لذا سیاستگذاری و برنامه‌ریزی صحیح در اجرای تحقیقات مشکل محور و ماموریت‌گرا در راستای حل این معضلات دارای اهمیت فراوانی است. از موارد مهم در این مقوله، توسعه روش‌های نوین به‌نژادی، به‌زراعی، مکانیزاسیون و فناوری‌های محیط زیست دوستانه تغذیه گیاهی و دامی و مدیریت آفات و بیماری‌ها می‌باشد. در این راستا،

در شماره حاضر فصلنامه تلاش شده است تا در ابتدا به عنوان نمونه، به اثربخشی اقتصادی حاصل از اجرای برنامه‌های به‌نژادی ذرت در کشور طی چند سال اخیر پرداخته شود. اجرای این برنامه‌ها، منجر به افزایش ۱۸ درصدی عملکرد و افزایش بیش از ۱۰ میلیون ریالی درآمد سالانه کشاورزان در هکتار شده است. ارقام جدید نخود منصور (با میانگین افزایش عملکرد حدود ۱۰۰ کیلوگرم در هکتار)، یونجه آذر (با میانگین افزایش عملکرد تر و خشک به ترتیب ۴۴۰ و ۲۲۶۴ کیلوگرم در هکتار)، پایه‌های انگور اسپوتا و ناظمیه (با افزایش عملکرد ۲۰ تن در هکتار)، ارزن مرواریدی مهران (با افزایش عملکرد ۲۹ تن در هکتار) و ارقام جدید بادمجان (با افزایش میانگین عملکرد ۹ تن در هکتار) نیز از دیگر دستاوردهای حوزه به‌نژادی سازمان هستند که هر کدام دارای پتانسیل بالای عملکردی و تحمل به تنش‌های محیطی هستند. یکی از دستاوردهای به‌زراعی در حوزه تولید سیب زمینی، تغییر آرایش کاشت بوده است که منجر به ارتقاء بهره‌وری آب و افزایش ۳۸ تنی عملکرد غده سیب زمینی شده است. در قسمت تحقیقات حوزه دام، طیور و آبزیان نیز دو دستاورد فرمولاسیون جدید واکسن تب مالت با ماندگاری بالا و طراحی و ساخت واکسن زنده نیوکاسل کلون و همچنین دستاورد افزایش ماندگاری و حفظ کیفیت ژله رویال زنبور عسل با تولید کپسول خوراکی از این محصول ارائه شده‌اند. یکی از دستاوردهای حوزه آب، خاک و صنایع نیز بهینه‌سازی ماشین‌های خطی کار موجود برای کاشت یکنواخت مقادیر کم بذر کلزا بوده است که منجر به کاهش معنی‌دار مصرف بذر و کاهش هزینه حدود ۸ میلیون ریالی در هکتار شده است. دستاورد مهم دیگر در این حوزه مربوط به تولید قارچ‌کش زیستی تالارومین برای کنترل برخی بیماری‌های گیاهی است که بر اساس قارچ تالارومایسس تولید شده و به طور موثری بیماری‌های مهم پنبه، چغندر قند، گوجه فرنگی و سیب‌زمینی را کنترل کرده است و کاربرد گسترده آن می‌تواند منجر به کاهش مصرف سموم شیمیایی در کشور شود.

در ادامه نیز به فعالیت‌های ترویجی در مدیریت پایدار آب در ساختار خرده مالکی کشاورزی در دو روستای استان یزد پرداخته شده است که بر اساس مدیریت جامع مشارکتی مبتنی بر تولید (IPCM) اجرا شده است. این راهبرد مشارکتی منجر به توسعه شبکه‌های آبیاری تحت فشار در این روستاها شده است. در حوزه روابط بین‌الملل نیز به فعالیت‌های اخیر سازمان تات در زمینه بهره‌مندی از ظرفیت متخصصان و دانشمندان ایرانی غیر مقیم پرداخته شده است. در نهایت نیز به سامانه بومی وب‌کنفرانس، و ویژگی‌ها و اثربخشی اقتصادی و اجتماعی آن اشاره شده است.

غلامرضا صالحی جوزانی